

حسابداری اجاره به شرط

تملیک

نوشته: جان ای دان^۲

ترجمه: مسعود دادگر^۳

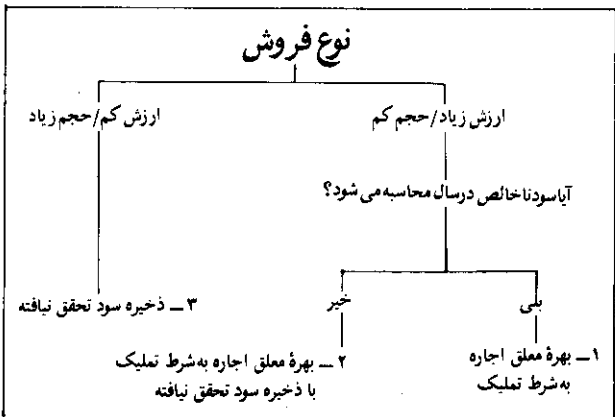
محاسبه بهای فروش کالا در اجاره به شرط تملیک به این ترتیب است:

بهای تمام شده برای فروشنده × ×
اضافه می شود: سود ناخالص × ×

بهای فروش نقدی × × ×
اضافه می شود: بهره باز پرداخت بهای فروش × ×

بهای فروش × × ×

چنانکه محاسبه بالا نشان می دهد، در اجاره به شرط تملیک دو نوع درآمد عاید فروشنده می گردد که شامل سود ناخالص فروش کالا و بهره باز پرداخت بهای فروش نقدی است و این حالت مشکلی جدی برای حسابداران در مورد زمان شناسایی درآمد بوجود می آورد و از این جهت اغلب حسابداران دچار سردرگمی می شوند. شکل زیر روش های متفاوتی را نشان می دهد:

«اجاره به شرط تملیک»^۴ یکی از طرق متداول تأمین منابع مالی است که در آن اشخاص حقیقی یا حقوقی انواع کالاها را اعم از مصرفی یا سرمایه ای، برای فروش یا استفاده در جریان فعالیتهای خود خریداری می نمایند.

اجاره به شرط تملیک به روش های متعددی انجام می شود که در این مقاله سه روش متداول را بررسی خواهیم کرد.

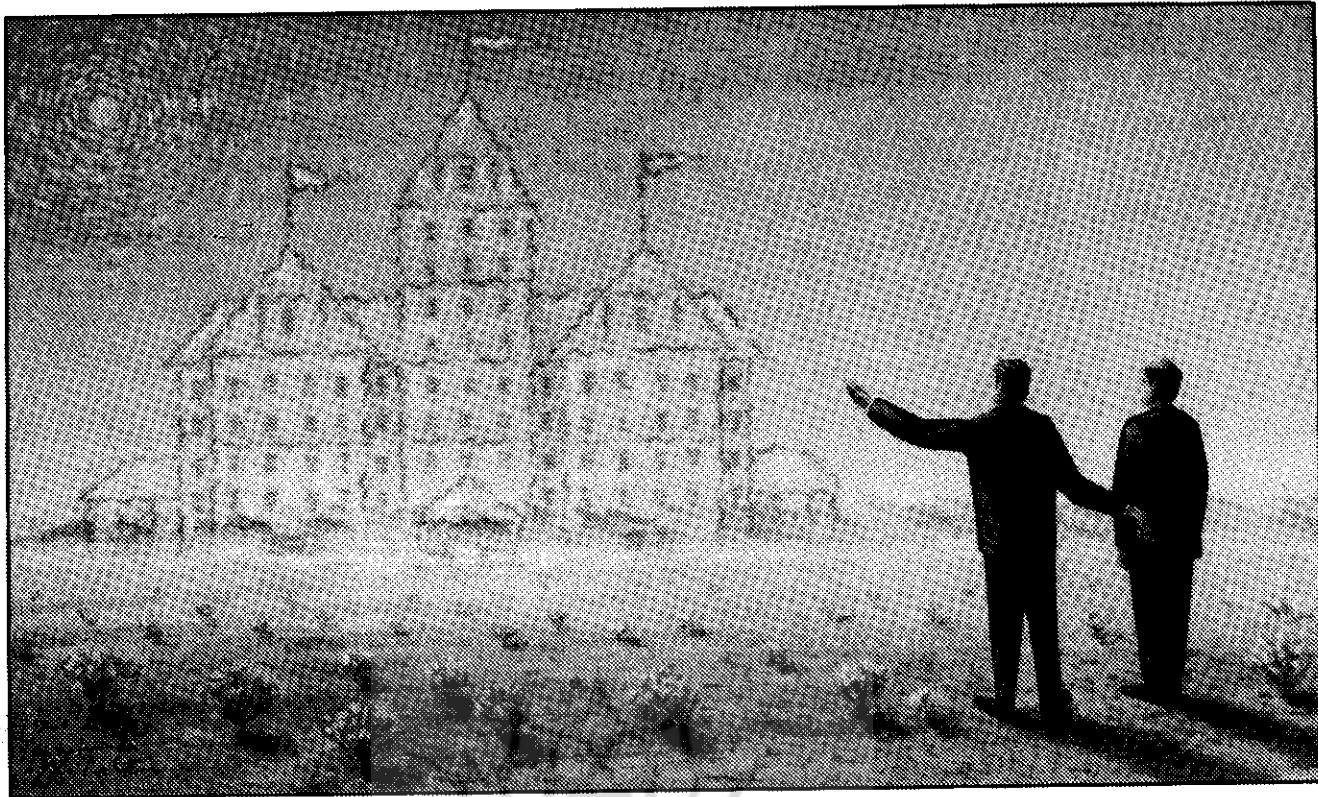
در اجاره به شرط تملیک کالای خریداری به موجب قراردادی که بین فروشنده و خریدار منعقد می گردد، تا زمانی که آخرین قسط آن پرداخت نگردد، از نظر حقوقی متعلق به فروشنده است و مفاد قرارداد از حقوق فروشنده در مقابل هر گونه سوء استفاده احتمالی خریدار حمایت می کند. لکن پس از تحقق کلیه شرایط قرارداد و انجام شدن تعهدات خریدار، کالای موضوع قرارداد به تملک کامل خریدار درمی آید. بعبارت دیگر، در این شکل از معامله تجاری، در واقع فروشنده وامی معادل بهای فروش نقدی کالای مورد معامله به خریدار اعطا می کند تا خریدار به تحصیل دارائی مورد نظر قادر گردد. بدیهی است که مبلغ قرارداد، بهره باز پرداخت وام را نیز در برمی گیرد. از آنجا که شرایط قرارداد در اجاره به شرط تملیک در هر مورد ممکن است با موارد دیگر تفاوت داشته باشد، بنابراین حسابداری این نوع معامله تجاری اصولاً از شرایط و مفاد قرارداد تبعیت می کند.

(۱) نقل از Students' Newsletter, December 1987.

(۲) جان ای دان، مدرس رشته حسابداری کالج ناپی بر در اذینبورگ است.

(۳) مترجم در ترجمه این مقاله از راهنماییهای آقایان غلامرضا سلامی و محمد شلیله بهره مند گردیده است و از آنان بسیار سپاسگزار است.

(۴) Hire Purchase (HP)

استفاده از روشهای (۱) و (۲) نسبت به روش (۳) مستلزم دقت بیشتری است. لذا این دو روش بیشتر توسط شرکتهایی مورد استفاده قرار می‌گیرد که حجم فروش کمتری دارند. استفاده از این روشها ساده است و صرفاً نیازمند دقت در جزئیات قرارداد اجاره است. در حالیکه چنانچه جزئیات امر در قرارداد به روشنی تصریح نگردیده باشد، استفاده از روش (۳) اجتناب ناپذیر بنظر می‌رسد.

روش (۱): بهره‌معلق اجاره به شرط تملیک

در این روش فرض می‌شود که کلیه سود ناخالص موضوع قرارداد در دوره حسابداری که قرارداد در این دوره تنظیم گردیده است، حاصل می‌گردد و بهره اجاره به شرط تملیک به محض حصول بعنوان درآمد شناسائی می‌شود. عملیات حسابداری مربوط به این روش به ترتیب زیر انجام می‌گردد:

— همزمان با انعقاد قرارداد:

بدهکار	بستانکار	معادل
(۱) بدهکاران اجاره به شرط تملیک	فروش اجاره به شرط تملیک	قیمت فروش نقدی
(۲) بدهکاران اجاره به شرط تملیک	بهره‌معلق اجاره به شرط تملیک	معادل کل بهره اجاره به شرط تملیک

— هم زمان با پرداخت اقساط قرارداد:

بدهکار	بستانکار	معادل
(۳) بانک	بدهکار اجاره به شرط تملیک	معادل اقساط پرداخت شده

— پایان سال:

بدهکار	بستانکار	معادل
(۴) بهره‌معلق اجاره به شرط تملیک	سود زیان	بهره مربوط به دوره مالی

شماره پنجم و ششم

(۵) عملکرد اجاره به شرط تملیک	عملکرد کل	معادل قیمت تمام شده (برای فروخته شده)
(۶) فروش اجاره به شرط تملیک	عملکرد اجاره به شرط تملیک	کلیه کالاهای فروخته شده از طریق اجاره به شرط تملیک
	کلیه فروشهای اجاره به شرط تملیک	

چون انجام دادن عملیات حسابداری فوق قدری پیچیده به نظر می‌رسد، روش کار را به طرز ساده‌تر شرح می‌دهیم:

مرحله ۱: قرارداد اجاره به شرط تملیک را مانند یک فروش با قیمت نقدی ثبت کنید و برای هر یک از طرفهای قراردادها حساب جداگانه‌ای در نظر بگیرید.

مرحله ۲: کل بهره‌ای را که بدهکاران اجاره به شرط تملیک باید در طول مدت قرارداد پرداخت کنند، ثبت کنید. هدف این مرحله، برقراری امکان کنترل میزان کل بهره اجاره به شرط تملیک پرداخت شده توسط بدهکار در پایان مدت قرارداد می‌باشد، بطوریکه در آن هنگام مانده حساب وی باید صفر گردد، بعلاوه برای هر قرارداد حساب جاری جداگانه در نظر گرفته شود.

مرحله ۳: کل مبلغ دریافت شده از بدهکار را ثبت کنید.

مرحله ۴: بهره دریافتی از اجاره به شرط تملیک در طول سال را از حساب بهره‌معلق اجاره به شرط تملیک به حساب سود و زیان جاری انتقال دهید.

مرحله ۵: بهای تمام شده کالای فروخته شده در اجرای قرارداد اجاره به شرط تملیک را از حساب عملکرد کل به حساب عملکرد اجاره به شرط تملیک انتقال دهید. این عمل بمنظور تفکیک سود ناخالص فروشهای نقدی و فروشهای اجاره به شرط تملیک ضرورت دارد.

مرحله ۶: فروشهای اجاره به شرط تملیک را به حساب عملکرد اجاره به شرط تملیک انتقال دهید.

بنابراین در این زمان حساب جاری بدهکاران اجاره به شرط تملیک، کل مبلغ دریافتی از بدهکار (خریدار) را که شامل بهره دریافتی نیز می‌باشد، نشان می‌دهد.

معاملات اجاره به شرط تملیک در صورت حسابهای حسابداری به شرح زیر منعکس می‌گردد:

ورق بنزید

حساب عملکرد اجاره به شرط تملیک:

(۱) سود ناخالص حاصله از قراردادهای اجاره به شرط تملیک که در طول سال ایجاد شده است.

(۲) بهره اجاره به شرط تملیک حاصل در طول سال.

ترازنامه:

بهای فروش نقدی کلای فروش رفته از طریق اجاره به شرط تملیک که تا تاریخ ترازنامه وصول نشده است، مانند یک دارایی جاری نشان داده می شود. این مبلغ به شرح زیر محاسبه می گردد:

مانده حساب بدهکاران اجاره به شرط تملیک	× × ×
کسر می شود: مانده حساب جاری بهره معلق اجاره به شرط تملیک	× ×
مانده قسمت فروش نقدی دریافتی	× ×

مثال: شرکتی یک ماشین را به قیمت فروش نقدی ۵۷,۱۳۰ پوند می فروشد. این ماشین را می توان از طریق اجاره به شرط تملیک کلاً به قیمت ۷۵,۰۰۰ پوند خریداری نمود که قیمت مزبور شامل ۱۵,۰۰۰ پوند پیش پرداخت نقدی و پرداخت ۳ قسط سالانه هر یک بمبلغ ۲۰,۰۰۰ پوند است. نرخ بهره اجاره به شرط تملیک در دوره های مربوطه معادل ۲۰٪ است. شرکت سود ناخالص عملیات را در زمان فروش شناسایی می کند و بهره در زمان تحصیل شناسایی می شود. این شرکت ماشینی را در تاریخ ۱/۱/۱۹۸۷ بصورت اجاره به شرط تملیک فروخت، قابل ذکر است که کلیه فروشهای دیگر این شرکت بصورت نقدی انجام گردیده است.

حساب جاری بدهکار اجاره به شرط تملیک و حساب جاری بهره اجاره به شرط تملیک به صورت زیر منعکس می گردد:

حساب بدهکار اجاره به شرط تملیک

پوند	پوند
۸۷/۱/۱ فروشهای اجاره به شرط تملیک	۵۷,۱۳۰
۸۷/۱/۱ بهره معلق اجاره به شرط تملیک	۱۷,۸۷۰
۸۷/۱/۱ مانده نقل از سال قبل	۴۰,۰۰۰
۸۸/۱/۲ سود و زیان	۲۰,۰۰۰
۸۸/۱/۲ مانده نقل به سال بعد	۷۵,۰۰۰
۸۸/۱/۲ مانده نقل از سال قبل	۴۰,۰۰۰
۸۸/۱/۲ مانده نقل به سال بعد	۲۰,۰۰۰
۸۸/۱/۲ مانده نقل از سال قبل	۴۰,۰۰۰
۸۹/۱/۲ مانده نقل از سال قبل	۲۰,۰۰۰
۸۹/۱/۲ مانده نقل به سال بعد	۴۰,۰۰۰
۸۹/۱/۲ مانده نقل از سال قبل	۲۰,۰۰۰

حساب بهره معلق اجاره به شرط تملیک

پوند	پوند
۸۷/۱/۱ مانده معلق اجاره به شرط تملیک	۱۷,۸۷۰
۸۸/۱/۲ سود و زیان	۸,۴۲۶*
۸۸/۱/۲ مانده معلق اجاره به شرط تملیک	۲۶,۲۹۶

۸۷/۱/۲ مانده نقل به سال بعد ۹,۴۴۴

۱۷,۸۷۰	۱۷,۸۷۰
۸۸/۱/۲ سود و زیان	۶,۱۱۱*
۸۸/۱/۲ مانده نقل به سال بعد	۳,۳۳۳
۸۸/۱/۲ مانده نقل از سال قبل	۹,۴۴۴
۸۹/۱/۲ سود و زیان	۳,۳۳۳
۸۹/۱/۲ مانده نقل از سال قبل	۳,۳۳۳

فرض کنید که قیمت تمام شده اولیه ماشین برای شرکت ۵۰,۰۰۰ پوند باشد و فروشهای اجاره به شرط تملیک در طول سال های ۱۹۸۸، ۱۹۸۹ وجود نداشته باشد، در اینصورت عملیات بالا بصورت زیر در حساب سود و زیان جاری و ترازنامه منعکس می گردد:

حساب عملکرد اجاره به شرط تملیک

۱۹۸۹	۱۹۸۸	۱۹۸۷
پوند	پوند	پوند
-	-	۵۷,۱۳۰
-	-	۵۰,۰۰۰
-	-	۷,۱۳۰
۳,۳۳۳	۶,۱۱۱	۸,۴۲۶
۳,۳۳۳	۶,۱۱۱	۱۵,۵۵۶

فروشهای اجاره به شرط تملیک
قیمت تمام شده فروشهای اجاره به شرط تملیک
سود ناخالص فروشهای اجاره به شرط تملیک
بهره اجاره به شرط تملیک
سود کل در عملیات اجاره به شرط تملیک

سود کل محاسبه شده باید به حساب سود و زیان جاری انتقال یابد.

قسمتی از ترازنامه

۱۹۸۹	۱۹۸۸	۱۹۸۷
پوند	پوند	پوند
-	۲۰,۰۰۰	۴۰,۰۰۰
-	۳,۳۳۳	۹,۴۴۴
-	۱۶,۶۶۷	۳۰,۵۵۶

بدهکاران اجاره به شرط تملیک
کسر می شود: بهره معلق اجاره به شرط تملیک

روش ۲: بهره معلق اجاره به شرط تملیک -

با ذخیره سود تحقق نیافته

این روش شکلی محافظه کارانه تر از روش (۱) است. در این روش نیز از ۶ مرحله

محاسبه بهره تحقق یافته بسیار ساده است، به این ترتیب که معادل ۲۰٪ فروش نقدی برای هر سال محاسبه می گردد. برای مثال، فروش نقدی سال ۱۹۸۷ معادل ۴۲/۱۳۰ پوند (۱۵۰۰۰ - ۵۷/۱۳۰) می باشد که بهره تحقق یافته آن معادل ۸/۴۲۶ پوند (۲۰٪ × ۴۲/۱۳۰) می گردد. مانده حساب جاری بدهکار اجاره به شرط تملیک در ابتدای سال ۱۹۸۸ معادل ۴۰,۰۰۰ پوند و مانده حساب جاری بهره معلق اجاره به شرط تملیک معادل ۹,۴۴۴ پوند بود، لذا فروش نقدی بالغ بر ۳۰,۵۵۶ پوند (۹,۴۴۴ - ۴۰,۰۰۰) می گردد که ۲۰٪ این مبلغ معادل ۶/۱۱۱ پوند می شود.

سود کل عملیات اجاره به شرط تملیک

۱۱,۷۴۳ ۷,۸۴۴ ۵,۴۱۳

توجه داشته باشید که کل سود تشخیص شده در دوره سه ساله معادل ۲۵,۰۰۰ پوند بوده که بدون تغییر باقی مانده است و تغییرات فقط در زمان تحقق سود واقع گردیده است.

خلاصه ترازنامه

۱۹۸۷	۱۹۸۸	۱۹۸۹	
پوند	پوند	پوند	
۴۰,۰۰۰	۲۰,۰۰۰	-	بدهکاران اجاره به شرط تملیک
۹,۴۴۴	۳,۳۳۳	-	کسر می‌شود: بهره معلق اجاره به شرط تملیک
۳۰,۵۵۶	۱۶,۶۶۷	-	
۳,۸۱۳	۲,۰۸۰	-	کسر می‌شود: ذخیره سود تحقق نیافته
۲۶,۷۴۳	۱۴,۵۸۷	-	

انتخاب بین روشهای ۱ و ۲ بستگی به نحوه تعیین سود ناخالص دارد، روش شماره (۱) هنگامی به کار برده می‌شود که تمام سود ناخالص یکباره و یکجا تعیین گردد و روش شماره (۲) زمانی بکار گرفته می‌شود که سود ناخالص در سنوات مدت قرارداد تعیین شود.

روش ۳: ذخیره سود تحقق نیافته

این روش زمانی بکار گرفته می‌شود که ریز اطلاعات مخصوص عملیات اجاره به شرط تملیک در اختیار نباشد، روش مزبور بیشتر برای خرده‌فروشان که ممکن است تعداد اقلام زیاد ولی کم ارزش را از طریق اجاره به شرط تملیک بفروشند، مناسب است. در این روش با توجه به تناسب نبودن نمایز بین سود ناخالص و بهره حاصل، اطلاعات کمتری در مورد معامله نسبت به روشهای ۱ و ۲ وجود دارد ولی بهر حال این مزیت را دارد که مراحل محاسبه سود سال را کاهش می‌دهد. همانطور که در روش شماره (۲)، سود پس از دریافت نقدی تحقق یافته تلقی می‌گردد، فروشها نیز به قیمت فروش اجاره به شرط تملیک در سالی که قرارداد منعقد گردیده است، ثبت می‌شود. ایجاد ذخیره در قبال سود وصول نشده، موجب کاهش مبلغ کل بدهکاران معلق اجاره به شرط تملیک و در نتیجه کاهش قیمت کالای فروش رفته به مبلغ خالص آن می‌گردد.

مراحل اساسی: وقتی کالاها به فروش رسیده باشد:

بدهکار	بستانکار	معادل
۱- بدهکاران اجاره به شرط تملیک	فروشهای اجاره به شرط تملیک	قیمت فروش اجاره به شرط تملیک
وقتی وجوه نقد دریافت می‌گردد:		
بدهکار	بستانکار	معادل
۲- بانک	بدهکاران اجاره به شرط تملیک	کلیه سپرده‌ها و اقساط دریافت

این مانده‌های پایانی حاصل تقسیم تفاضل مانده‌های حساب جاری بدهکاران اجاره به شرط تملیک و حساب جاری بهره معلق اجاره به شرط تملیک بر بهای فروش نقدی و سپس ضرب این حاصل تقسیم در سود ناخالص می‌باشد.

بهای فروش نقدی ۵۷,۱۳۰ پوند است، بنابراین سود ناخالص ۷,۱۳۰ = ۵۷,۱۳۰ - ۵۰,۰۰۰ پوند می‌شود، لذا مانده پایان سال ۱۹۸۷ برابر است با:

$$۴۰,۰۰۰ - ۹,۴۴۴ \times ۷,۱۳۰ = ۳,۸۱۳$$

۵۷,۱۳۰ ۳,۸۱۳ ۵۷,۱۳۰

ورق بزنید

تشریح شده در روش قبل استفاده می‌گردد، لیکن حساب سود تحقق نیافته به آن اضافه می‌شود، هدف این حساب اضافی، تخصیص سود ناخالص حاصل از هر یک از عملیات در مدت قرارداد است. این نحوه تخصیص سود به نسبت بهای فروش نقدی پرداخت شده توسط مشتری صورت می‌پذیرد.

هنگامی که مراحل ۱ تا ۶ کامل شد، مانده پایانی حساب سود تحقق نیافته از رابطه ساده زیر محاسبه می‌گردد:

$$\text{سود ناخالص} \times \frac{\text{بهای معلق اجاره به شرط تملیک} - \text{بدهکاران اجاره به شرط تملیک}}{\text{بهای فروش نقدی}} = \text{سود ناخالص} \times \frac{\text{مانده بهای فروش نقدی پرداخت نشده}}{\text{بهای فروش نقدی}} = \text{مانده پایان دوره سود تحقق نیافته}$$

این حساب بطور خودکار، درست به همان طریقی عمل می‌کند که حساب ذخیره؛ یعنی در حالیکه حساب عملکرد اجاره به شرط تملیک را تعدیل می‌کند، مانده آن در ترازنامه از بدهکاران اجاره به شرط تملیک کسر می‌گردد. اگر در مثال بالا مشخص گردیده بود که سود ناخالص باید به تناسب دریافت نقدی تعیین گردد. حساب جاری بدهکاران اجاره به شرط تملیک و حساب جاری بهره معلق اجاره به شرط تملیک هر دو باید بدون تغییر باقی بمانند. بهر حال حساب دیگری باید بمنظور انعکاس تغییر شرایط حسابداری ایجاد شود که این مسئله بشرح زیر منعکس گردیده است:

حساب ذخیره سود تحقق نیافته

پوند	پوند
۳,۸۱۳	۸۷/۱۲/۳۱ مانده نقل به سال بعد * ۳,۸۱۳
۳,۸۱۳	اجاره به شرط تملیک
۳,۸۱۳	۸۸/۱۲/۳۱ حساب عملکرد اجاره به شرط تملیک
۲,۰۸۰	۸۸/۱/۱ مانده نقل از سال قبل ۱,۷۳۳
۳,۸۱۳	۸۸/۱۲/۳۱ مانده نقل به سال بعد ۲,۰۸۰
۳,۸۱۳	۸۹/۱۲/۳۱ حساب عملکرد اجاره به شرط تملیک
۲,۰۸۰	۸۹/۱/۱ مانده نقل از سال قبل ۲,۰۸۰

خلاصه وضعیت حسابها به شرح زیر نشان داده می‌شود:

حساب عملکرد اجاره به شرط تملیک

۱۹۸۷	۱۹۸۸	۱۹۸۹	
پوند	پوند	پوند	
۵۷,۱۳۰	-	-	فروشهای اجاره به شرط تملیک
۵۰,۰۰۰	-	-	قیمت تمام شده فروشهای اجاره به شرط تملیک
۷,۱۳۰	-	-	سود ناخالص اجاره به شرط تملیک
(۳,۸۱۳)	۱,۷۳۳	۲,۰۸۰	(افزایش) / کاهش در ذخیره سود تحقق نیافته
۳,۳۱۷	۱,۷۳۳	۲,۰۸۰	
۸,۴۲۶	۶,۱۱۱	۳,۳۳۳	بهره اجاره به شرط تملیک

در پایان سال:

پوندد	بدهکار	معاادل	بستانکار
۵۰۰,۰۰۰	۳ عملکرد اجاره به شرط تملیک عملکرد کل	قیمت تمام شده کالاهاى فروخته شده از طریق اجاره به شرط تملیک	
	۴ فروشهای اجاره به شرط تملیک	مانده حساب جاری فروشهای اجاره به شرط تملیک در پایان سال	
	۵ در پایان سال مانده حساب جاری ذخیره سود تحقق نیافته براساس فرمول زیر محاسبه و تعدیل می‌گردد. ثبت دو طرفه این تعدیل با استفاده از حساب عملکرد اجاره به شرط تملیک کامل می‌شود.		
	مانده پایانی ذخیره سود تحقق نیافته به شرح زیر محاسبه می‌گردد:		

(قیمت تمام شده - قیمت فروش اجاره به شرط تملیک) سود کل ×
 بدهکاران اجاره به شرط تملیک
 فروشهای اجاره به شرط تملیک

در روشهای ۱ و ۲ لازم است که حسابهای بدهکاران اجاره به شرط تملیک و ذخیره سود تحقق نیافته بطور جداگانه برای هر یک از عملیات اجاره به شرط تملیک نشان داده شود. استفاده از روش شماره (۳) می‌تواند کاملاً ترکیب سود را با استفاده از حساب جاری کنترل بدهکاران اجاره به شرط تملیک مشخص نماید. برای مثال، در طول سال منتهی به ۳۱ دسامبر ۱۹۸۷ شرکتی تعداد زیادی وسائل خانگی را از طریق قراردادهای اجاره به شرط تملیک فروخت. کل قیمت فروش اجاره به شرط تملیک این اقلام بالغ بر ۵۰۰,۰۰۰ پوند و قیمت تمام شده اولیه آن معادل ۳۰۰,۰۰۰ پوند بوده است. در طول سال مبلغ ۴۰۰,۰۰۰ پوند از مشتریان به نسبت معاملات دریافت شده بود.

کنترل بدهکاران اجاره به شرط تملیک (فروشهای ۱۹۸۷)

پوندد	بدهکار	معاادل	بستانکار
۴۰۰,۰۰۰	۵۰۰,۰۰۰ بانک	۸۷/۱۲/۳۱ مانده نقل به سال بعد	
۱۰۰,۰۰۰	۵۰۰,۰۰۰		
	۵۰۰,۰۰۰		
	۱۰۰,۰۰۰		۸۸/۱/۱ مانده نقل از سال قبل

فروشهای اجاره به شرط تملیک (فروشهای ۱۹۸۷)

پوندد	بدهکار
۵۰۰,۰۰۰	۸۷/۱۲/۳۱ عملکرد اجاره به شرط تملیک

ذخیره سود تحقق نیافته (فروشهای ۱۹۸۷)

پوندد	بدهکار
۴۰,۰۰۰	۸۷/۱۲/۳۱ مانده نقل به سال بعد * ۴۰,۰۰۰ عملکرد اجاره به شرط تملیک

۴۰,۰۰۰	۸۸/۱/۱ مانده نقل از سال قبل
--------	-----------------------------

حساب عملکرد اجاره به شرط تملیک به شرح زیر خواهد بود:

پوندد	فروشهای اجاره به شرط تملیک
۵۰۰,۰۰۰	قیمت تمام شده فروشهای اجاره به شرط تملیک
۳۰۰,۰۰۰	سود ناخالص اجاره به شرط تملیک
۲۰۰,۰۰۰	کسر می‌شود: افزایش ذخیره سود تحقق نیافته
۴۰,۰۰۰	
۱۶۰,۰۰۰	

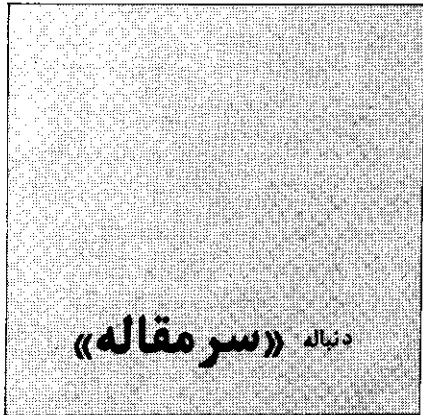
مانده زیر در ترازنامه پایان سال منعکس می‌گردد:

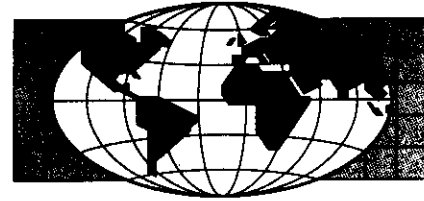
پوندد	بدهکاران اجاره به شرط تملیک
۱۰۰,۰۰۰	کسر می‌شود: ذخیره سود تحقق نیافته
۴۰,۰۰۰	
۶۰,۰۰۰	

توجه کنید که به حسابهای کنترل جداگانه‌ای برای هر دوره حسابداری قرارداد نیاز داریم. در مورد سازمان خرده‌فروشی بعید است که متوسط مدت قرارداد متجاوز از دو یا سه سال باشد و بنابراین بعید است که مشکلات با اهمیتی بوجود آید.

این مانده از روی حاصل تقسیم مانده حساب کنترل بدهکاران اجاره به شرط تملیک (۱۰۰,۰۰۰ پوند) بر فروشهای اجاره به شرط تملیک (۵۰۰,۰۰۰ پوند)، ضرب در سود کل اجاره به شرط تملیک (۲۰۰,۰۰۰ - ۳۰۰,۰۰۰ = ۵۰۰,۰۰۰ پوند) محاسبه شده است.

یکی از مشکلات جامعه ما، مسئله آموزش به طور اعم و در حوزه کارما حسابداران، مشکل آموزش حسابداری است که رفع آن و تدوین برنامه تحول آن برای آینده برعهده ماست. حال اگر ما نیز به این مشکل صرفاً در محدوده حرفه خود بپردازیم، حداکثر به آنجا خواهیم رسید که آن پزشک کانونی در محدوده دانش حرفه‌ای خود به آن رسید. یعنی آنکه در واقع به جایی نخواهیم رسید، تا مگر همچو او، پای از دایره نگرستن به معلول بیرون نهمیم و به علت بیندیشیم. ما در این شماره مشکل آموزش حسابداری را مورد توجه قرار داده و کوشیده‌ایم تا در حد امکان از جهات مختلف آن را بررسی کنیم. اما اذعان داریم که در نقش روابط عمومی حرفه حسابداری، صرفاً به طرح مسئله و جلب توجه مسئولین و حسابداران به این مهم پرداخته‌ایم و می‌دانیم که تا رسیدن به مرحله عمل راه درازی در پیش داریم.

دنباله

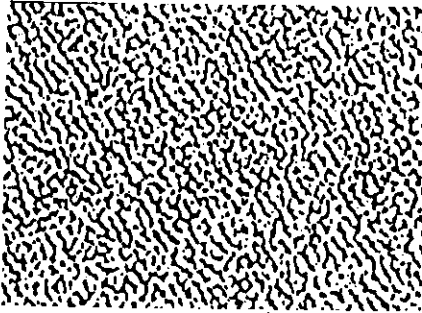
می‌رود که بسیاری از امور حسابداری و مشاوره مدیریت، به شرکتهای آمریکایی واگذار گردد. ■

شرکت حسابداران در مسابقه دو ماراتون

اسمال، ۲۹ حسابدار در مسابقه دو ماراتون که در ۲۱ آوریل در لندن برگزار می‌شود شرکت می‌کنند، تا جهت «مرکز ملی معنادین» که برای اولین بار در بریتانیا ایجاد می‌گردد، پول گردآوری نمایند. مؤسسات بزرگ حسابداری و حسابرسی از قبیل «کو پرز دیلویت»، «آرتور اندرسون»، «ارنست اندیانگ»، «رستوی هیوارد» و «توش راس»، در این مسابقه شرکت خواهند کرد. ■

بازار کار فارغ التحصیلان امور مالی و مدیریت در آمریکا

نمی‌توان باور کرد که فارغ التحصیلان دوره‌های مدیریت در آمریکا، این روزها به سختی استخدام می‌شوند. تا یک سال پیش، این فارغ التحصیلان، موقعیت‌های عالی در استخدام داشتند و ارقام حقوقی اکثر آنان، شش رقمی بود. ولی از بهار سال گذشته، این روند سیر نزولی داشته است، و در مرحله اول، شرکتهای کامپیوتری و بانکهای سرمایه گذاری و سپس، بانکهای تجاری و شرکتهای مشاوره‌ای، از استخدام مدیران جوان خودداری نمودند. آن شرکتهایی هم که این گونه فارغ التحصیلان را استخدام می‌کنند، مایل به استخدام افرادی هستند که انعطاف پذیری داشته، و فقط نمایل به

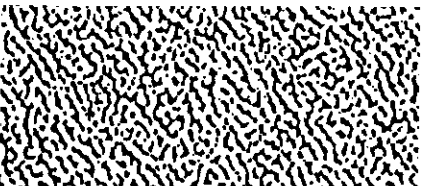

اخبار کوتاه حسابداری و حسابرسی

موفقیت‌ها شده است. او که در لندن در یک خانواده هنگ کنگی به دنیا آمد، در آغاز جنگ جهانی دوم به هنگ کنگ عزیمت کرد و پس از خاتمه جنگ به انگلستان بازگشت.

وی که در ریاضیات بسیار قوی بود، مایل بود که تحصیلات خود را در این رشته ادامه دهد، ولی پدرش به وی گوشزد نمود که در این رشته، تنها کاری که می‌تواند انجام دهد، تدریس در دانشگاه خواهد بود و بنابراین، او وارد شرکت «کو پرز» شد. در آن دوران، جوانانی که دوره حسابداری را می‌گذراندند، مجبور بودند، علاوه بر انجام دادن کارهای اصلی، کارهای سبکی چون آوردن چای و غیره را نیز انجام دهند و برای شخص باهوش و فعالی مانند آقای لی، این کارهای بیهوده خسته کننده بود. به همین دلیل او به دانشگاه کیمبریج رفت، و در رشته اقتصاد و حقوق تحصیل کرد و همزمان، اولین امتحان حسابداری را نیز گذراند. سپس، دوباره به شرکت «کو پرز» بازگشت، و این بار، او را جدی‌تر گرفتند. سپس، دوره‌ای در کامپیوتر گذراند، و پس از مدتی به هنگ کنگ بازگشت، و تخصص‌های متعدد خود را در راه خدمت به کشور اصلی خود بکار گرفت.

او، یکی از معدود متخصصینی است که قصد ترک وطن را در سال ۱۹۹۷، وقتی که هنگ کنگ جزئی از کشور چین می‌شود، ندارد، و معتقد است که خدمات او در کشورش بیشتر مورد نیاز است. ■

انجام دادن کارهای مالی نداشته باشند. تجربه کاری و تخصص فنی، نیز بیشتر مورد توجه قرار گرفته است. دانشکده‌های مدیریت و امور مالی، در مقابل این نیازها عکس العمل نشان داده و دوره‌های خود را همگام با نیازهای بازار کار تطبیق داده‌اند. آنها، تأکید را از امور مالی به مدیریت، صنایع، بازاریابی و فروش مستقل کرده‌اند.

یکی از دست‌اندرکاران اظهار داشت که این تحولات در بازار کار، اثرهای مثبتی بر این فارغ التحصیلان داشته و از نخوت و تکبر آنان تا حدودی کاسته است! ■

مدیر برجسته

چینی‌ها، معمولاً در کار زیاد و زحمت‌کشی شهرت بسزایی دارند. اما، مدیرعامل «بانک آسیای شرقی» در هنگ کنگ، دیوید لی، مقوله دیگری است. با مطالعه بیوگرافی او، مشاهده می‌کنیم که وی در ۲۷ سازمان نقش فعال دارد. پست‌های آقای لی از این قرار است: رئیس هیئت مدیره «اتحادیه بانکهای چینی» در هنگ کنگ، قائم مقام رئیس هیئت مدیره «تله کومانیکیشن هنگ کنگ»، رئیس هیئت مدیره یک گروه خیریه به نام «آرتس رستگاری» (Salvation Army)، (او جهت خدماتش در اینجا به نشان امپراطوری بریتانیا نائل شد)، و رئیس هیئت مدیره «باله هنگ کنگ»، که اینها تعداد انگشت شماری از مقام‌های وی بشمار می‌روند.

در این شرایط، ممکن است تصور شود که آقای لی، مدیری است بسیار گرفتار، و شدیداً تحت فشار. ولی به هیچ وجه این چنین نیست. او در جالی که بسیار آرام و محجوبانه در مورد دوران زندگی حرفه‌ای خود سخن می‌گوید، اظهار می‌دارد که همکاران خوب، و اینکه اصولاً در طول شبانه روز فقط به چهار ساعت خواب نیاز دارد، باعث این